

SAUSUMOS TRANSPORTO PRIEMONIŲ DRAUDIMO

Taisyklės Nr.017.3

Patvirtinta AAS "BTA Baltic Insurance Company"

Valdybos sprendimu Nr. LVB1_0002/02-03-03-2019-107 of 22.10.2019.

Taisyklės įsigalioja 01 11 2019

TURINYS

BENDROSIOS DRAUDIMO SĄVOKOS IR SĄLYGOS

1. DRAUDIMO SUTARTIES SĄVOKOS	1
2. DRAUDIMO APSAUGOS GALIOJIMAS	2
3. DRAUDĖJO PAREIGA ATSKLEISTI INFORMACIJĄ	3
4. DRAUDIMO ĮMOKA IR MOKĖJIMO TVARKA	3
5. DRAUDIMO SUTARČIŲ SUDARYMAS GALINIAIS TELEKOMUNIKACIJŲ ĮRENGINIAIS	4
6. DRAUDIMO SUTARTIES PASIBAIGIMAS IR PAKEITIMAS	4
7. BENDROSIOS IŠLYGOS	4
8. DRAUDĖJO PAREIGOS, ATSITIKUS APDRAUSTAI RIZIKAI	4
9. DRAUDIMO IŠMOKA	5
10. SKUNDŲ NAGRINĖJIMO IR GINČŲ SPRENDIMO TVARKA	5
11. ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS	6
12. SUBROGACIJA IR REGRESINIO REIKALAVIMO TEISĖ	6
13. KONFIDENCIALUMAS	6
14. KITOS SĄLYGOS	6

SPECIALIOSIOS SĄLYGOS

1. KAS YRA KAS	6
2. ESMINĖS DRAUDIMO SUTARTIES APLINKYBĖS	7
3. KAS YRA DRAUDŽIAMA	7
4. KOKIAIS ATVEJAIS MOKAMA DRAUDIMO IŠMOKA	8
5. KOKIAIS ATVEJAIS NEMOKAMA DRAUDIMO IŠMOKA	8
6. DRAUDIMO APSAUGOS VARIANTAI	9
7. DRAUDIMO APSAUGOS GALIOJIMO TERITORIJA	9
8. DRAUDIMO SUMA	10
9. IŠSKAITA	10
10. DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS	10
11. KAIP MES NUSTATOME NUOSTOLIO DYDĮ	10
12. KOKIAS PAPILDOMAS IŠLAIDAS ATLYGINSIME	13
13. KAIP IŠMOKĖSIME DRAUDIMO IŠMOKĄ	14
14. DRAUDIMO SUTARTIES ŠALIŲ TARPUSAVIO TEISĖS IR PAREIGOS	14
15. DRAUDIMO SUTARTIES NUTRAUKIMO, PAKEITIMO, PASIBAIGIMO TVARKA IR TERMINAI	15
VAIRUOTOJO IR KELEIVIŲ NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ DRAUDIMAS	16
1. KAS YRA KAS	16
2. DRAUDIMO OBJEKTAS	16
3. KOKIAIS ATVEJAIS MOKAMA DRAUDIMO IŠMOKA	16
4. KOKIAIS ATVEJAIS NEMOKAMA DRAUDIMO IŠMOKA	16
5. KAIP MES NUSTATOME NUOSTOLIO DYDĮ	17

BENDROSIOS DRAUDIMO SĄVOKOS IR SĄLYGOS

1. DRAUDIMO SUTARTIES SĄVOKOS

- 1.1. Draudikas – AAS "BTA Baltic Insurance Company", atstovaujama filialo Lietuvoje, toliau vadinama BTA.
- 1.2. Draudėjas – asmuo, kuris kreipėsi į BTA dėl draudimo sutarties sudarymo, arba kuriam BTA pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su BTA savo ar kitų asmenų naudai.
 - 1.2.1. Su Draudėju ir/ar Apdraustuoju susiję asmenys, taip pat privalantys vykdyti pareigas, nustatytas Draudėjui:
 - a) asmenys, kurie kartu gyvena su Draudėju arba Apdraustuoju;
 - b) asmenys, kurie yra atsakingi už draudimo objektą pagal susitarimą su Draudėju ar Apdraustuoju;
 - c) asmenys, kurie turi draudimo interesą kartu su Draudėju ar Apdraustuoju, arba kiti asmenys, nurodyti draudimo sutartyje;

- d)** asmenys, susiję su Draudėju ar Apdraustuoju darbo, paslaugų teikimo ar kitokiais teisiniais santykiais, bei turi pareigą veikti sutinkamai su saugumo reikalavimais.
- 1.3.** Apdraustasis – asmuo, kurio turiniai interesai yra draudžiami:
- a)** turto draudimo atveju – pagal draudimo sutartį, apdrausto turto savininkas arba raštiškai sutartyje nurodytas asmuo;
 - b)** civilinės atsakomybės draudimo atveju – asmuo, kurio turiniai interesai, atsirandantys iš civilinės atsakomybės, yra draudžiami;
 - c)** asmenų draudimo atveju - fizinis asmuo, nurodytas draudimo sutartyje, kurio sveikata, gyvybė ar fizinė būklė yra apdrausta draudimo sutartimi.
- 1.4.** Naudos gavėjas – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba Draudėjo, o draudimo sutartyje nustatytais atvejais ir Apdraustojų paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.
- 1.5.** Trečioji šalis – civilinės atsakomybės draudimo atveju – asmuo, patyręs nuostolių, dėl Draudėjo ar /ir Apdraustojų veiksmų ar neveikimo, ir kuris turi teisę į draudimo išmoką sutinkamai su draudimo sutarties sąlygomis.
- 1.6.** Draudimo sutarties šalys – Draudėjas ir BTA.
- 1.7.** Draudimo objektas - turiniai interesai, susiję su asmens gyvybe, sveikata, turtu ar civiline atsakomybe.
- 1.8.** Prašymas sudaryti draudimo sutartį – BTA nustatytos formos dokumentas, kuriame Draudėjas pateikia reikalingą informaciją draudimo sutarčiai sudaryti. Prašymas gali būti nepateikiamas, jeigu draudėjas suteikia BTA informaciją, kurią BTA laiko pakankama draudimo rizikai įvertinti. Prašymo sudaryti draudimo sutartį priėmimas, neįpareigoja BTA sudaryti draudimo sutarties.
- 1.9.** Draudimo sutartis – susitarimas tarp BTA ir Draudėjo, pagal kurį Draudėjas įsipareigoja sumokėti draudimo sutartyje nustatytais terminais sutarto dydžio draudimo įmoką, vykdyti kitas draudimo sutartyje įtvirtintas pareigas, o BTA įsipareigoja mokėti draudimo išmoką asmeniui, nurodytam draudimo sutartyje, įvykus draudžiamajam įvykiui, sutinkamai su draudimo sutarties nuostatomis.
- 1.10.** Draudimo sutarties liudijimas (polisas) – dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą bei apimantis draudimo sutarties sąlygas, dėl kurių BTA ir Draudėjas susitarė.
- 1.11.** Draudimo suma – draudimo sutartyje nurodyta arba draudimo sutartyje nustatyta tvarka apskaičiuojama pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka.
- 1.12.** Nevisiškas draudimas – atvejai, kai nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę. Tokiu atveju, įvykus draudžiamajam įvykiui, BTA išmoka išmokos dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.
- 1.13.** Dvigubas draudimas – atvejai, kai Draudėjas sudaro kelias draudimo sutartis dėl tų pačių draudimo rizikų keliose ar toje pačioje draudimo bendrovėje. Tokiu atveju, Draudėjas privalo raštu pranešti BTA apie sudarytą kitą draudimo sutartį bei nurodyti draudimo sumą ir kitas sutarties sąlygas. Priešingu atveju, Draudikas, išmokėjęs draudimo išmoką, įgyja teisę susigrąžinti atitinkamą draudimo išmokos dalį.
- 1.14.** Papildomas draudimas – atvejai, kai yra apdrausta tik dalis turto vertės ar draudimo rizikos. Tokiu atveju draudėjas turi teisę sudaryti papildomą draudimo sutartį su ta pačia ar kita draudimo bendrove. Šiuo atveju draudimo suma pagal kelias draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.
- 1.15.** Išskaita – draudimo išmokos dalis, įtvirtinta draudimo sutartyje, kurios BTA neatlygina. Išskaita apibrėžiama konkrečia pinigų suma ir/arba procentine nuostolio išraiška, jeigu draudimo liudijime nėra nurodyta kitaip. Jeigu draudimo sutartyje yra įtvirtinta kelių rūšių išskaitos tai pačiai rizikai, tai visuomet taikoma viena, didesnė iš jų.
- 1.16.** Draudimo įmoka – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas draudimo sutarties sąlygomis privalo mokėti BTA už draudimo apsaugą.
- 1.17.** Draudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus BTA privalo mokėti draudimo išmoką.
- 1.18.** Nedraudžiamasis įvykis – atvejis, kai BTA draudimo išmokos nemoka.
- 1.19.** Draudimo rizika – įvykio, kurio atsitikimas ateityje yra įmanomas ir kuris nepriklauso nuo Draudėjo ir/ar Apdraustojų valios, tikimybė.
- 1.20.** Draudimo išmoka – pinigų suma, išmokama įvykus draudžiamajam įvykiui arba suteiktos paslaugos, jeigu tai numatyta draudimo sutartyje.
- 1.21.** Draudimo interesas – Apdraustojų interesas nepatirti nuostolių dėl įvykusio draudžiamąjo įvykio.
- 1.22.** Kompensacinis principas – draudimo principas, pagal kurį draudimo išmoka yra suskaičiuojama remiantis patirtu dėl draudžiamąjo įvykio nuostolių dydžiu.
- 1.23.** Rašytinis dokumentas:
- a)** surašytas raštu ir apimantis visus būtinus rekvizitus, įskaitant parašą, atitinkantį galiojančius Lietuvos Respublikoje teisės aktus;
 - b)** perduotas telegrafinio, faksimilinio ryšio ar kitokiais telekomunikacijų galiniais įrenginiais, jeigu yra užtikrinta teksto apsauga ir galima identifikuoti parašą, įskaitant ir elektroninį laišką.

2. DRAUDIMO APSAUGOS GALIOJIMAS

- 2.1.** Draudimo laikotarpis yra laiko tarpas, kai galioja draudimo apsauga.
- 2.2.** Draudimo apsauga įsigalioja draudimo sutartyje nurodytą dieną 00:00, bet ne anksčiau nei sumokama draudimo įmoka arba pirma jos dalis, jeigu:
 - 2.2.1.** draudimo įmokos arba pirmos jos dalies mokėjimo data yra nenurodyta draudimo sutartyje;
 - 2.2.2.** draudimo laikotarpio pradžia sutampa su draudimo įmokos ar pirmos jos dalies sumokėjimo diena;
 - 2.2.3.** draudimo įmokos arba pirmos jos dalies sumokėjimo terminas yra ankstesnis nei draudimo laikotarpio pradžia.
- 2.3.** Tais atvejais, kai draudimo apsaugos įsigaliojimas yra susiejamas su draudimo įmokos arba jos pirmos dalies sumokėjimu, draudimo apsauga įsigalioja kitą dieną 00:00 valandų po pinigų gavimo dienos, bet ne anksčiau nei nurodyta draudimo sutartyje.
- 2.4.** Draudimo išmoka, įvykus draudžiamajam įvykiui iki draudimo apsaugos įsigaliojimo, nemokama.
- 2.5.** Jeigu draudimo sutartyje numatyta, kad draudimo įmoka turi būti sumokėta po pirmos draudimo laikotarpio pradžios dienos, tai draudimo apsauga įsigalioja pirmą draudimo laikotarpio pradžios dieną 00:00.
- 2.6.** Draudimo sutartis galioja iki draudimo laikotarpio, numatyto draudimo sutartyje, paskutinės dienos 24:00, jeigu draudimo sutartis dėl kitų priežasčių nesibaigia anksčiau.

3. DRAUDĖJO PAREIGA ATSKLEISTI INFORMACIJĄ

- 3.1.** Prieš pasirašydamas draudimo sutartį, Draudėjas įsipareigoja pateikti BTA teisingą bei išsamią informaciją, kurios prašo BTA, ir kuri yra susijusi su draudimo objektu bei yra būtina, siekiant įvertinti draudimo riziką. Jeigu draudėjas tyčia neatskleidžia informacijos, kuri yra būtina įvertinti draudimo rizikai, arba tyčia pateikia klaidingą ar neišsamią informaciją, BTA turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia. Tokiu atveju BTA draudimo įmokos negrąžina.
- 3.2.** Jeigu draudimo sutartis dėl to paties draudimo objekto pratęsiama iškart po ankstesnės sutarties pasibaigimo, o Draudėjas ar Apdraustasis nenurodo, kad informacija nuo ankstesnės draudimo sutarties sudarymo pasikeitė, BTA laiko, kad anksčiau pateikta informacija nepasikeitė.
- 3.3.** Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, Draudėjas privalo raštu nedelsiant pranešti apie visus pasikeitimus draudimo laikotarpio galiojimo metu, dėl kurių gali padidėti draudimo rizika. Pasikeitimai, apie kuriuos būtina pranešti, yra:
 - a)** reikšmingi pasikeitimai, susiję su draudimo objektu;
 - b)** būdų, kuriais naudojamas draudimo objektas, pasikeitimai.
 - c)** kitos reikšmingos aplinkybės, dėl kurių draudimo rizika padidėja.
- 3.4.** Jeigu informacija, pateikta BTA apie draudimo objektą ir apdraustas rizikas, pasikeičia, ir dėl to padidėja draudimo rizika, taip pat, kai BTA yra suklaidinama dėl nereikšmingo Draudėjo suklydimo, BTA turi teisę per vieną mėnesį nuo sužinojimo dienos pasiūlyti Draudėjui pakeisti draudimo sutarties sąlygas, įskaitant draudimo įmokos dydį.

Jeigu Draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų, arba neatsako BTA per 1 (vieną) mėnesį nuo pranešimo apie siūlomas naujas sąlygas išsiuntimo dienos, BTA turi teisę nutraukti draudimo sutartį suėjus šiame sakinyje nurodytam terminui be atskiro pranešimo.

Jeigu BTA įrodo, kad žinodama apie padidėjusią riziką nebūtų sudariusi draudimo sutarties, BTA per 2 (du) mėnesius nuo sužinojimo apie padidėjusią riziką, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.
- 3.5.** Draudėjo pareigos atskleisti informaciją pažeidimas sukelia ir kitas teises pasekmes, įtvirtintas Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

4. DRAUDIMO ĮMOKA IR MOKĖJIMO TVARKA

- 4.1.** Draudėjas privalo sumokėti draudimo įmoką BTA, nustatyto dydžio bei nustatytais terminais, kaip numatyta draudimo sutartyje.
- 4.2.** Draudimo įmoka yra laikoma sumokėta:
 - 4.2.1.** jeigu draudimo įmoka mokama pavedimu – nuo pinigų sumos gavimo į BTA ar įgalioto draudimo tarpininko banko sąskaitą;
 - 4.2.2.** jeigu draudimo įmoka mokama kitais mokėjimo būdais – nuo datos, nurodytos konkrečiame pinigų sumokėjimo faktą patvirtinančiame dokumente. Mokėjimo būdų sąrašą rasite apsilankę mūsų interneto svetainėje www.bta.lt, arba paskambinę telefonu (8 5) 2600 600;
- 4.3.** Jeigu Draudėjas nesumoka draudimo įmokos draudimo sutartyje nustatytu laiku, Draudėjas moka BTA 0,02 % delspinigių už kiekvieną uždelstą dieną, tačiau ne daugiau kaip 10 % nuo nesumokėtos bendros draudimo įmokos. BTA netaikys aukščiau minėtų delspinigių atvejais, kai:
 - a)** draudimo įmoka mokama vienu mokėjimu;
 - b)** draudimo įmoka mokama dalimis – už pirmą mokėjimą.
- 4.4.** Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku (išskyrus atvejį, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu, - tokiu atveju draudimo sutartis neįsigalioja ir yra anuliuojama be atskiro draudiko pranešimo praėjus 30 dienų po įmokos mokėjimo termino), BTA sutartyje numatytu rašytiniu dokumentu informuoja, kad per 30 dienų nuo

rašytinio dokumento išsiuntimo dienos draudėjui nesumokėjęs draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo sutartis pasibaigs.

5. DRAUDIMO SUTARČIŲ SUDARYMAS GALINIAIS TELEKOMUNIKACIJŲ ĮRENGINIAIS

- 5.1.** Draudimo sutartis gali būti sudaryta galiniais telekomunikacijų įrenginiais, t.y. paštu, internetu, elektroniniu paštu, telefonu bei kitais informacijos apsiųtimo būdais.
- 5.2.** Kai draudimo sutartis yra sudaroma Draudėjo, kuris yra vartotojas, tokiai sutarčiai taikomos ne gyvybės draudimo sutarčių sudarymo gairės, kurios yra viešai prieinamos www.bta.lt. Ne gyvybės draudimo sutarčių sudarymo gairės, be visa ko, numato atsisakymo teisės procedūrą, t.y. teisę atsisakyti nuo sudarytos draudimo sutarties.

Vartotojas yra fizinis asmuo, sudarantis draudimo sutartį su verslu ar profesine veikla nesusijusiais tikslais.

6. DRAUDIMO SUTARTIES PASIBAIGIMAS IR PAKEITIMAS

- 6.1.** Draudimo sutartis baigiasi paskutinę draudimo laikotarpio dieną 24:00, jeigu Draudėjas ir BTA nesusitarė kitaip.
- 6.2.** Draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį bet kuriuo metu, prieš 15 dienų raštu apie tai informuodamas BTA. Tokiu atveju, draudimo sutartis bus laikoma nutraukta dieną, nurodytą pranešime, bet ne anksčiau negu 15 (penkioliktą) dieną, po to kai buvo gautas pranešimas apie nutraukimą.

Tokiu atveju:

- 6.2.1.** jeigu draudimo išmoka nebuvo išmokėta ar pretenzijų nebuvo pareikšta per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, per 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų po Draudėjo pranešimo gavimo, BTA grąžina Draudėjui dalį draudimo įmokos, išskaičiuodama sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30 % nuo grąžintinos sumos).
- 6.2.2.** jeigu buvo išmokėta ir/ar rezervuota draudimo išmoka ar buvo pareikšta pretenzijų per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, per 20 kalendorinių dienų po Draudėjo pranešimo gavimo, BTA grąžina dalį draudimo įmokos, kuri yra lygi nepanaudotos draudimo įmokos dalies už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį ir išmokėtos draudimo išmokos skirtumui, išskaičiuodama sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30 % nuo grąžintinos sumos).
- 6.3.** Draudimo sutarties sąlygos gali būti papildytos ar pakeistos tik rašytiniu BTA ir Draudėjo susitarimu.
- 6.4.** Draudimo sutartis gali būti nutraukta ir kitais pagrindais, įtvirtintais LR draudimo teisės aktuose, reglamentuojančiuose draudimo sutartinius teisinius santykius.

7. BENDROSIOS IŠLYGOS

- 7.1.** Jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, BTA nemoka draudimo išmokos dėl:
 - 7.1.1.** teroristinių veiksmy (veiksmai, pasireiškiantys jėgos ar smurto naudojimu arba grasinimais panaudoti šiuos veiksmus bet kokios trečiosios šalies, kuri veikia atskirai ar organizuotai su kokia nors organizacija ar vyriausybe, ar jų naudai, kurie atliekami dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių priežasčių ir kurios ketinimai yra pastatyti vyriausybę ar visuomenę ar jos dalį į pavojų); nuostoliai, atsiradę dėl prevencinių veiksmy prieš teroristinius veiksmus taip pat nėra atlyginami.
 - 7.1.2.** karo, invazijos, priešišky užsienio valstybės veiksmy, karinių ar joms prilyginamų operacijų, tokių kaip pilietinio karo (paskelbus ar nepaskelbus karo), riaušių, streiko, sukilimo, maišto, revoliucijos, karo padėties, marodieravimo, vandalizmo, sabotažo; streiko, lokauto, viešosios tvarkos sutrikdymų, kurie prilygtų perversmui ar riaušėm, nuosavybės konfiskavimo, nacionalizacijos, jeigu tai yra sukelta ar sankcionuota valstybės valdžios, nepriklausomai nuo to, teisėtai ar ne; kitos politinės rizikos bei visi kiti nuostoliai ar išlaidos, patirtos tiesiogiai ar netiesiogiai dėl tokių veiksmy prevencijos, taip pat nėra atlyginamos;
 - 7.1.3.** tiesioginio ar netiesioginio branduolinio sprogo, branduolinės energijos ar radioaktyvių preparatų poveikio, tiesioginio ar netiesioginio radioaktyvaus užterštumo;
 - 7.1.4.** tyčinių Draudėjo, Apdraustojo ar Naudos gavėjo veiksmy.
- 7.2.** Nepriklausomai nuo bet kokių sąlygy, esančių draudimo sutartyje, BTA neturi prievolės teikti draudimo apsaugą ar atlikti bet kokius mokėjimus, ar teikti paslaugas, ar teikti naudą asmenims ar bet kokiai trečiajai šaliai, jeigu tokia draudimo apsauga, mokėjimas, paslauga, nauda ir/ar verslas ar Draudėjo veikla, Apdraustojo ar Naudos gavėjo, reikalaujančio draudimo išmokos, pažeidžia įgyvendinamas sankcijas, finansinį embargą ar ekonomines sankcijas, įstatymus ar sąlygas, kurias tiesiogiai įgyvendina BTA. Įgyvendinamos sankcijos yra nacionalinės sankcijos, nustatytos Lietuvos Respublikos teisės aktu, Europos Sąjungos sankcijos, Jungtinių Tautų Organizacijos sankcijos, Jungtinių Amerikos Valstijų sankcijos ir/ar kitos sankcijos, kurių BTA turi laikytis ir vykdyti sutinkamai su teisės aktu reikalavimais.

8. DRAUDĖJO PAREIGOS, ATSITIKUS APDRAUSTAI RIZIKAI

- 8.1.** Tam, kad Draudėjas ar Apdraustasis įgytų teisę gauti draudimo išmoką atsitikus apdraustai rizikai, jis privalo:

- 8.1.1.** nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas (jeigu šių taisyklių specialiosiose sąlygose nenurodyta kitaip) informuoti BTA apie įvykusį galimai draudžiamąjį įvykį šių taisyklių specialiosiose sąlygose nustatyta tvarka. Jeigu Draudėjas ar Apdraustasis informuoja BTA apie atsitikusią apdraustą riziką pavėluotai, Draudėjas ar Apdraustasis privalo įrodyti, kad nebuvo įmanoma informuoti laiku;
 - 8.1.2.** nedelsiant informuoti kompetentingas tarnybas (pvz. gydymo įstaigą, priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo departamentą, policiją, avarines tarnybas ir pan.);
 - 8.1.3.** vykdyti visus BTA duotus nurodymus bei imtis visų priemonių, siekiant sumažinti žalą ir užkirsti kelią jos atsiradimui ar jos padidėjimui;
 - 8.1.4.** sudaryti BTA galimybę apžiūrėti įvykio vietą, atlikti tyrimą bei apklausti liudytojus taip, kad BTA galėtų nustatyti nuostolio priežastis ir dydį;
 - 8.1.5.** pateikti visą informaciją ir dokumentus, kurių prašo BTA, įskaitant ir komercines paslaptis, jeigu jos Draudėjui ar Apdraustajam yra žinomos, tam, kad BTA galėtų nustatyti atsitikusios apdraustos rizikos priežastis ir žalos dydį;
 - 8.1.6.** esant galimybei išlaikyti įvykio vietą nepalietą, kol atvyks BTA atstovas, jeigu BTA nedavė kitų nurodymų. Šis punktas netaikomas kiek yra būtina įvykdyti šių Bendrųjų draudimo sąvokų ir sąlygų 8.1.3. punkto reikalavimus;
 - 8.1.7.** jeigu draudimo objektas negali būti išsaugotas nepakeičiant jo būklės po įvykio dėl Bendrųjų draudimo sąvokų ir sąlygų 8.1.3.p., esančių reikalavimų vykdymo ar dėl kitų teisinių ir pagrįstų priežasčių, pasirūpinti, kad pažeisto turto nuotraukos būtų padarytos kaip įmanoma operatyviau ar pažeistas draudimo objektas būtų nufilmuotas, siekiant užfiksuoti nuostolius, bei atsiųsti nuotraukas ar vaizdo įrašą į BTA el. paštu: zalos@bta.lt ar kitu BTA tinkamu būdu.
- 8.2.** Jeigu Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas tyčia ar dėl didelio neatsargumo nevykdo Taisyklėse nurodytų pareigų, BTA turi teisę sumažinti draudimo išmoką arba atsisakyti ją mokėti.

9. DRAUDIMO IŠMOKA

- 9.1.** Draudimo išmoka BTA išmoka ne vėliau kaip per 15 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant draudžiamąjį įvykio faktą, aplinkybes, pasekmes ir draudimo išmokos dydį.
- 9.2.** Vagystės ar plėšimu atveju, kuomet draudimo išmoka išmokėta, o draudimo objektas vėliau atsirado, BTA turi teisę reikalauti draudimo išmokos grąžinimo ar reikalavimo teisės į draudimo objektą perleidimo. Jeigu BTA nusprendė nepasilikti rasto draudimo objekto, bet rastas objektas yra apgadintas, tuomet Draudėjas, grąžindamas gautą iš BTA draudimo išmoką, iš jos išskaičiuoja su BTA suderintas išlaidas, būtinas atstatyti daiktą į pradinę padėtį.
- 9.3.** Jei įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir BTA nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo prašymu BTA išmoka suma, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jeigu tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.
- 9.4.** Jeigu BTA uždelsia išmokėti draudimo išmoką dėl savo kaltės, BTA moka 0,02% delspinigius nuo mokėtinos draudimo išmokos sumos už kiekvieną uždelstą dieną, tačiau neviršijant 10 % nuo laiku neišmokėtos draudimo išmokos.
- 9.5.** Mokant draudimo išmoką, įskaitomos visos draudimo įmokos (už einamuosius draudimo metus), kurių mokėjimo terminas suėjęs draudimo išmokos mokėjimo dienai. Esant Draudėjo sutikimui, gali būti įskaitomos įmokos, kurių mokėjimo terminas nėra suėjęs. Tais atvejais, kai dėl draudžiamąjį įvykio draudimo objektas žūsta, sunaikinamas arba prarandamas, mokant draudimo išmoką išskaičiuojamos visos pagal sutartį nesumokėtos draudimo įmokos.
- 9.6.** Tuo atveju, kai BTA negali susigrąžinti išmokos atgręžtinio reikalavimo tvarka dėl tyčinių Apdraustojo veiksmų ar didelio jo neatsargumo, BTA gali nemokėti draudimo išmokos dalyje, kurioje pretenziją pareikšti nėra galimybės, arba, jeigu draudimo išmoka jau išmokėta, reikalauti išmokos grąžinimo iš Draudėjo.
- 9.7.** Pagal asmens, turinčio teisę reikalauti draudimo išmokos, BTA suteikia tokiam asmeniui galimybę susipažinti su turimais dokumentais, kuriais remdamasi BTA priėmė sprendimą išmokėti draudimo išmoką arba atsisakė išmokėti draudimo išmoką, ar išduoda dokumentų kopijas už užmokestį, neviršijantį dokumentų kopijų išdavimo išlaidų.
BTA nesuteikia galimybės asmeniui, turinčiam teisę reikalauti draudimo išmokos, susipažinti su turimais dokumentais bei neteikia dokumentų kopijas, jeigu:
 - a)** BTA pateikė dokumentus teisėsaugos institucijoms tyrimui dėl apdraustos rizikos atsitikimo aplinkybių;
 - b)** dokumentuose yra komercinė kito asmens paslaptis, kurios asmuo turintis teisę reikalauti draudimo išmokos, neturi teisės gauti;
 - c)** dokumentuose yra asmens duomenys, kurių asmuo turintis teisę reikalauti draudimo išmokos, neturi teisės gauti.

10. SKUNDŲ NAGRINĖJIMO IR GINČŲ SPRENDIMO TVARKA

- 10.1.** BTA skundų nagrinėjimo procedūra dėl nepatenkintų draudimo sutartimi ar suteiktomis draudimo paslaugomis, pateiktą asmens, prašančio sudaryti draudimo sutartį, Draudėjo, Apdraustojo, Naudos gavėjo ar kito asmens turinčio teisę reikalauti draudimo išmokos, yra viešai prieinama www.bta.lt.

10.2. Visi ginčai, kilę tarp draudimo sutarties šalių, sprendžiami derybų būdu. Jeigu taikus susitarimas nepasiekiamas, visi ginčai, kylantys iš draudimo sutarties ir susiję su draudimo sutarties pažeidimu, nutraukimu ar negaliojimu, sprendžiami LR teisme sutinkamai su Lietuvos Respublikos teisės aktais, Lietuvos Respublikos teismuose pagal BTA filialo Lietuvoje buveinės adresą.

11. ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS

11.1. BTA kaip asmens duomenų tvarkytojas, fizinių asmenų duomenis tvarko sutinkamai su asmens duomenų tvarkymo reikalavimais, apibrėžtais 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), bei kitais teisės aktų reikalavimais.

Asmens duomenų tvarkymo principai bei BTA vykdoma privatumo politika yra paskelbta www.bta.lt.

12. SUBROGACIJA IR REGRESINIO REIKALAVIMO TEISĖ

12.1. Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, pereina teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens (subrogacija arba regresinio reikalavimo teisė). Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo perduoti visą BTA prašomą informaciją, kad Draudikas galėtų tinkamai įgyvendintų jam perėjusią reikalavimo teisę.

13. KONFIDENCIALUMAS

13.1. Šalys įsipareigoja neatskleisti konfidencialios informacijos, gautos draudimo sutartinių ar ikisutartinių teisinių santykių pagrindu, tretiesiems asmenims, taip pat nenaudoti šios informacijos tokiu būdu, kuris pažeistų kitos draudimo sutarties šalies interesus. BTA turi teisę pateikti visą reikalingą informaciją nepriklausomiems ekspertams bei perdraudikams, gautą draudimo sutartinių ar ikisutartinių santykių pagrindu, taip pat saugoti ją BTA duomenų bazėse. Ši pareiga netaikoma, kuomet šalys, sutinkamai su LR teisės aktų reikalavimais, privalo pateikti informaciją kompetentingoms valstybės institucijoms.

14. KITOS SĄLYGOS

14.1. Bet koks pranešimas, kurį Draudėjas ar BTA privalo perduoti vienas kitam, turi būti atliktas šiose taisyklėse nurodytais terminais vienu iš žemiau nurodytų būdų:

14.1.1. įteikiant Draudėjui, draudimo polise ar kituose rašytiniuose dokumentuose nurodytais adresais ar šalių pranešimuose apie buveinių adresų pasikeitimas;

14.1.2. išsiunčiant registruotąją pašto korespondencijos siuntą;

14.1.3. elektroniniu paštu, kai šalys yra numačiusios šį pranešimo būdą sutartyje, arba konkliudentiniais veiksmais išreiškia sutikimą keisti informaciją šiuo būdu;

14.2. BTA turi teisę perduoti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems Draudikams teisės aktų nustatyta tvarka. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį joje nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo. Tokiu atveju Draudėjui grąžinamos jo sumokėtos draudimo įmokos už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką.

14.3. Sutartiniams draudimo teisiniams santykiams taikomi LR Teisės aktai.

14.4. Draudimo sutartis sudaroma šių bendrųjų sąlygų ir specialiųjų sąlygų pagrindu. Jeigu specialiosios ir/ar individualios draudimo sąlygos, nurodytos sutartyje (draudimo liudijime) ir šiose Bendrosiose draudimo sąvokose ir sąlygose skiriasi, pirmenybė teikiama specialiosioms ir/ar individualioms draudimo sąlygoms.

14.5. Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas bei kiti asmenys, kurie draudimo sutarties pagrindu įgyja teisių, turi laikytis šiose Taisyklėse įtvirtintų pareigų.

14.6. Šios Taisyklės įsigalioja nuo patvirtinimo BTA valdyboje dienos, jeigu BTA valdyba nėra nurodžiusi kitos Taisyklių įsigaliojimo dienos.

14.7. Esant prieštaravimams ar neatitikimams tarp kalbų, lietuviškas tekstas turi pirmenybę.

14.8. Šios taisyklės skelbiamos BTA interneto tinklalapyje adresu <http://www.bta.lt>.

Vartotojų ginčus su draudiku pagal kompetenciją nagrinėja Lietuvos banko Priežiūros tarnyba, Žirmūnų g. 151, LT-09128 Vilnius, interneto svetainė: www.lb.lt

SPECIALIOSIOS SĄLYGOS

1. KAS YRA KAS

Draudėjas (toliau tekste – Jūs) – asmuo, kuris kreipėsi į draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su draudiku. Draudėju gali būti tik

draudžiamos transporto priemonės savininkas arba naudotojas pagal lizingo (finansinės nuomos) ar išperkamosios (veiklos) nuomos sutartį.

Draudikas (toliau tekste - Mes) – AAS „BTA Baltic Insurance Company“ filialas Lietuvos Respublikoje.

Transporto priemonės teisėtas valdytojas - asmuo, valdantis transporto priemonę teisėtu pagrindu, t. y. savininkas, nuomininkas, panaudos turėtojas ir pan.

Transporto priemonė – gamyklos gamintojos sukomplektuotas, serijiniu būdu pagamintas, nustatyta tvarka registruotas motorinis įrenginys su jam išduotu valstybinio numerio ženklu, skirtas vežti žmones ir (arba) gabenti krovinius. Ši sąvoka taip pat apima priekabas, puspriekabas, traktorius, savaeiges mašinas ir mobiliuosius įrengimus.

Gamyklinė komplektacija – gamintojo arba jo įgaliotojo atstovo nustatyta transporto priemonės komplektacija jos išleidimo į apyvartą metu. Gamyklinė komplektacija yra nustatoma pagal transporto priemonės kėbulo numerį, tikrinant įgaliotojo transporto priemonių prekybos atstovo.

Transporto priemonės rinkos vertė – tai pinigų suma, įskaitant Lietuvos Respublikoje galiojančius mokesčius tokiai prekei įsigyti, už kurią lygiavertė transporto priemonė galėtų būti nupirkta Lietuvos Respublikos rinkoje, sudarius tiesioginį komercinį sandorį tarp norinčio ją pirkti ir norinčio ją parduoti, jeigu abi sandorio šalys veiktų dalykiškai, be prievartos ir nesąlygojamos kitų sandorių bei interesų.

Autoavarija – eismo įvykis, kurio metu, dalyvaujant bent vienai judančiai transporto priemonei, buvo sugadinta apdrausta transporto priemonė arba sužeisti žmonės.

Transporto priemonės ir jos detalių vagystė – transporto priemonės ir atskirų jos detalių vagystė šiose Taisyklėse, kai tai konstatuoja atitinkamos teisėsaugos institucijos ir dėl tokio fakto pradėtas ikiteisminis tyrimas (ikiteisminis tyrimas yra būtinas tik transporto priemonės vagystės atveju), reiškia:

- slaptą ar atvirą transporto priemonės pagrobimą;
- slaptą ar atvirą transporto priemonės detalių, dalių ar agregatų pagrobimą;
- plėšimą – apdraustos transporto priemonės užvaldymą, panaudojant arba grasinant tuoj pat panaudoti fizinį ar psichologinį smurtą, arba kitaip atimant galimybę teisėtam transporto priemonės valdytojui priešintis.

Papildoma įranga – tai bet kokia stacionariai nesorijiniu būdu (ne gamyklos gamintojo) sumontuota įranga, įskaitant, bet neapsiribojant: neišimama garso, vaizdo aparatūra, navigacinės sistemos, lengvo lydinio ratlankiai, išorinės bagažinės, papildomi žibintai, dujinė įranga, papildomi apsaugos lankai, papildomi slenksčiai.

Turto pasisavinimas – tai neteisėtas patikėto ar jo žinioje esančio svetimo turto užvaldymas (bent trumpam laikui) turint realią galimybę juo naudotis ar disponuoti.

Techninis gedimas – netikėtas ir nenumatytas transporto priemonės mechaninės ar elektrinės detalės gedimas, neleidžiantis tęsti pradėtos kelionės, nes tai kelia grėsmę kitiems eismo dalyviams, apdraustiesiems ar pačiai transporto priemonei.

Žala – turto sunaikinimas, sugadinimas, praradimas, asmens sužalojimas ar gyvybės atėmimas ir dėl to patirtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai) dėl draudžiamojo įvykio.

Transporto priemonių parko draudimo sutartis – draudimo sutartis, kuria draudžiama dvi ir daugiau transporto priemonių.

Likutinė vertė – tai pinigų suma, už kurią galėtų būti parduota konkreti apgadinta/sunaikinta transporto priemonė sudarius tiesioginį komercinį sandorį tarp norinčių transporto priemonę parduoti ir norinčių pirkti asmenų po tinkamo pateikimo į rinką, jeigu abi sandorio šalys veiktų dalykiškai, be prievartos ir nesąlygojamos kitų sandorių bei interesų.

2. ESMINĖS DRAUDIMO SUTARTIES APLINKYBĖS

- 2.1.** Draudimo sutartis sudaryta remiantis Jūsų suteikta informacija apie aplinkybes, kurios gali turėti esminės įtakos draudimo rizikai įvertinti. Už pateiktų duomenų teisingumą atsakote Jūs.
- 2.2.** Esminėmis aplinkybėmis laikomos:
 - 2.2.1.** tikrovę atitinkanti teisinga informacija apie draudžiamą transporto priemonę (markė, modelis, pagaminimo metai, apsaugos priemonės, kiti rizikos veiksniai);
 - 2.2.2.** nuostolių ir žalų istorija;
 - 2.2.3.** kitos šiose Taisyklėse aprašytos arba prašyme sudaryti draudimo sutartį nurodytos aplinkybės.
- 2.3.** Draudimo sutartis sudaroma žodiniu Jūsų prašymu, išskyrus atvejus, kai prašymas sudaryti draudimo sutartį Jūsų buvo pateiktas raštu.
- 2.4.** Draudimo sutartį sudaro: Draudimo taisyklės, draudimo liudijimas, prašymas sudaryti draudimo sutartį (jeigu jis buvo pateiktas), nuotraukos, kiti pateikti dokumentai arba draudimo sutarties priedai.
- 2.5.** Jeigu draudimo sutartyje nurodytos individualios draudimo sąlygos ir šių Taisyklių sąlygos skiriasi, pirmenybė teikiama individualioms draudimo sąlygoms.

3. KAS YRA DRAUDŽIAMA

- 3.1. Šių Taisyklių pagrindu draudžiamos transporto priemonės, kurios nustatyta tvarka yra įregistruotos atitinkamose įstaigose, turinčios nuolatinės registracijos Lietuvos Respublikoje valstybinius numerius.
- 3.2. Taip pat gali būti apdrausta papildoma įranga tai nurodant draudimo liudijime.

4. KOKIAIS ATVEJAIS MOKAMA DRAUDIMO IŠMOKA

- 4.1. Draudžiamasis įvykis yra bet koks draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu atsitikęs įvykis, kurio metu dėl tiesioginio, staigaus ir nenumatyto mechaninės jėgos poveikio iš išorės ar dėl gaisro, sprogdimo buvo sugadinta, sunaikinta apdrausta transporto priemonė, taip pat jei apdrausta transporto priemonė (jos dalis (-ys) buvo pavogta ar užvaldyta plėšimo būdu.

5. KOKIAIS ATVEJAIS NEMOKAMA DRAUDIMO IŠMOKA

- 5.1. Nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi įvykiai, jeigu teisėtas transporto priemonės valdytojas:
- 5.1.1. vartojo alkoholinius gėrimus, narkotines medžiagas arba kitas psichotropines medžiagas po Autoavarijos iki patikrinimo, kuris nustato alkoholio koncentraciją kraujyje arba konstatuoja narkotinių ar kitų psichotropinių medžiagų veikimą;
 - 5.1.2. vengė medicininės patikros alkoholio koncentracijai kraujyje nustatyti arba narkotinių ar kitų psichotropinių medžiagų poveikiui nustatyti, jeigu tokį patikrinimą po Autoavarijos iki jo aplinkybių konstatavimo pasiūlė atlikti kompetentinga valstybės įstaiga ar medicinos įstaiga;
 - 5.1.3. valdė transporto priemonę arba mokė vairuoti kitą asmenį ir patikrinimo metu valdytojo arba mokinio išpūstame ore arba kraujyje konstatuota esant alkoholio, narkotinių arba kitų svaiginamųjų medžiagų;
 - 5.1.4. vairavo transporto priemonę neturėdamas teisės vairuoti šios kategorijos transporto priemonės;
 - 5.1.5. vairavo transporto priemonę, kuriai Autoavarijos metu buvo pasibaigęs valstybinės techninės apžiūros galiojimo terminas ir Autoavarijos priežastimi buvo techninis automobilio gedimas;
 - 5.1.6. nepakluso policijos pareigūno (eismo reguliuotojo) reikalavimui sustoti, bandė pabėgti ar buvo priverstinai sustabdytas, arba savavališkai pasišalino iš įvykio vietos;
 - 5.1.7. transporto priemonę naudojo kaip nusikaltimo įrankį arba savižudybės priemonę;
 - 5.1.8. naudojo transporto priemonę ne pagal jos tiesioginę paskirtį, naudojo transporto priemonę su padangomis, neatitinkančiomis įvykio vietoje galiojančių norminių teisės aktų reikalavimų. Ši sąlyga galioja tik Autoavarijos rizikai;
 - 5.1.9. vairuodamas transporto priemonę ruošėsi dalyvauti arba dalyvavo renginiuose, kuriuose siekiama važiuoti kuo didesniu greičiu (pavyzdžiui, sportinės varžybos, treniruotės), jeigu kitaip nenumatyta draudimo sutartyje;
 - 5.1.10. transporto priemonę naudojo kitai transporto priemonei vilkti, taip pat pervežė, buksyravo arba buvo pervežama, buksyruojama jo paties vairuojama transporto priemonė, pažeidžiant nustatytus KET reikalavimus;
 - 5.1.11. naudojo transporto priemonę kelių eismui neskirtose vietose (važiavo užšalusiais vandens telkiniais, miškais, laukais, pievomis ir pan.);
 - 5.1.12. paliko transporto priemonę be priežiūros, t.y. su atidarytais langais, stoglangiu ar stogu, neužrakintomis durimis, netvarkingomis ir neįjungtomis apsaugos priemonėmis;
 - 5.1.13. transporto priemonę naudojo pažeidžiant jos technines charakteristikas.
- 5.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais yra laikomi ir tie atvejai, kai:
- 5.2.1. transporto priemonę vairavo jaunesnis arba turintis mažesnę vairavimo stažą nei numatyta draudimo sutartyje asmuo. Išimtis taikoma pirmam įvykiui, atsitikusiam, kai transporto priemone naudojosi jaunesnis arba turintis mažesnę vairavimo stažą nei numatyta draudimo sutartyje asmuo, taikoma 500 Eur didesnė besąlyginė išskaita nei numatyta draudimo sutartyje;
 - 5.2.2. transporto priemonės valdytojas, draudėjas ar apdraustasis žalą padarė tyčia arba nuspėję įvykio priežastis, aplinkybes ir padarinius, pateikė neteisingą, klaidinančią informaciją arba kitais neteisėtais būdais siekė gauti draudimo išmoką ar ją padidinti, įskaitant atvejus, kai transporto priemonės vagystę ir pasisavinimą inscenizavo pats savininkas ar su juo susiję asmenys;
 - 5.2.3. transporto priemonė buvo naudojama padidintos rizikos sąlygomis, išskyrus atvejus, kai apie tai yra nurodyta draudimo liudijime. Padidintos rizikos sąlygomis laikoma:
 - 5.2.3.1. **transporto priemonės nuoma, subnuoma;**
 - 5.2.3.2. **mokymas vairuoti;**
 - 5.2.3.3. **naudojimas inkasacijai, saugos tarnybų, greitosios pagalbos, policijos, priešgaisrinei ir kitai greitojo reagavimo ar operatyvinei veiklai vykdyti;**
 - 5.2.3.4. **transporto priemonės naudojimas taksi ar kitoms mokamo keleivių pervežimo veikloms vykdyti;**
 - 5.2.4. transporto priemonė yra prarandama, t.y., pasisavinama su Jūsų ar Jūsų įgalioto asmens, ar kitų asmenų, kurie su transporto priemonės savininko ar jos teisėtų valdytojų žinia ir valia buvo įgiję teisę naudotis apdrausta transporto priemone, arba užvaldžius ją sukčiavimo būdu;

- 5.2.5. žala susidarė dėl transporto priemonės rekonstrukcijos, senėjimo, korozijos, nusidėvėjimo;
- 5.2.6. žala atsirado dėl transporto priemonės techninio gedimo;
- 5.2.7. žala buvo padaryta varikliui ar jo sudedamosioms dalims, šaldymo bei šildymo įrangai ar transmisijai, atsirado ar padidėjo dėl nepakankamo tepalo ar aušinimo skysčio lygio, dėl netinkamos rūšies tepalo, aušinimo skysčio ar kuro naudojimo arba dėl nepakankamos jų cirkuliacijos;
- 5.2.8. žala buvo padaryta Transporto priemonės salonui ir vidaus dalims, kuri atsirado ar padidėjo dėl Transporto priemonės keleivio ar gyvūno, esančio apdraustos Transporto priemonės viduje;
- 5.2.9. žala Transporto priemonei buvo padaryta ar padidėjo dėl pasibaigusio kuro;
- 5.2.10. žala buvo padaryta dėl transporto priemonės raktelių, valdymo pulto papildomos įrangos ar kitų dalių vagystės, sugadinimo, sunaikinimo, jei minėta įranga įvykio metu nebuvo apdraustoje transporto priemonėje;
- 5.2.11. transporto priemonė buvo pavogta panaudojus originalų transporto priemonės užvedimo raktelį arba originalias transporto priemonės apsaugos nuo vagystės valdymo priemones;
- 5.2.12. įvykus transporto priemonės vagystei, Mums nebuvo nedelsiant perduoti apdraustos transporto priemonės registracijos dokumentai, rakteliai, apsaugos sistemos valdymo pulteliai, išskyrus atvejus, kai jie buvo prarasti plėšimo metu ir toks faktas nustatytas teisėsaugos institucijų arba jie buvo perduoti policijai;
- 5.3. Mes nemokame draudimo išmokos, jeigu Jūs, Naudos gavėjas arba kitas transporto priemonės teisėtas valdytojas nepateikė Mums visų reikalingų dokumentų galimai draudžiamojo įvykio priežastims bei žalos dydžiui nustatyti, taip pat policijos ir kitų kompetentingų valstybės institucijų išduotų pažymų, jeigu policijoje ir/ar kitose institucijose įvykis turėjo būti registruotas pagal faktines įvykio aplinkybes, šias Taisykles bei tos šalies, kurioje įvyko įvykis norminius teisės aktus.
- 5.4. Mes nemokame jokių išmokų už transporto priemonės pakeitimus ir pagerinimus, už remontą, kuris buvo atliktas dėl nusidėvėjimo, vertės sumažėjimo, už skubų detalių pristatymą, už transporto priemonės prastovą ir degalus, prekinės vertės netekimą, už negautas pajamas dėl negalėjimo naudotis transporto priemone, nekompensuojame ir nepriklausomų vertintojų ataskaitų rengimo išlaidų.
- 5.5. Neatlyginami nuostoliai, atsiradę dėl gamyklinio ar remontuojančios įmonės broko ištaisymo.
- 5.6. Draudimo išmoka mažinama arba nemokama, jeigu Jūs neįvykdėte 14.2, 14.5, 14.6 punktuose nurodytų pareigų ir tai turėjo įtakos galimai draudžiamojo įvykio faktui ir aplinkybėms pagrįsti, žalos dydžiui nustatyti.
- 5.7. Transporto priemonėje palikus transporto priemonės registracijos liudijimą, užvedimo raktelius, atsarginius užvedimo raktelius, apsauginės signalizacijos sistemos valdymo pultelius, vertingus daiktus, nestacionariai sumontuotą papildomą įrangą – šiuo atveju draudimo išmoka mažinama iki 50 proc., jeigu tai prisidėjo prie draudžiamojo įvykio fakto ar kitaip buvo sudarytos sąlygos žalai atsirasti (tapo lengviau pasinaudoti transporto priemone bei pasunkėjo jos suradimas ar palengvėjo pavogtos transporto priemonės realizavimas).
- 5.8. Draudimo išmoka gali būti nemokama, jeigu atsitikus galimai draudžiamajam įvykiui nebuvo įvykdytos šių Taisyklių 14.3 punkte nurodytos pareigos.

6. DRAUDIMO APSAUGOS VARIANTAI

- 6.1. Draudimo sutartį galima sudaryti pasirenkant vieną iš šių variantų:
 - 6.1.1. **be nusidėvėjimo** – sudarius draudimo sutartį šiuo draudimo variantu, apskaičiuojant žalos dydį, keičiamų detalių kainos skaičiuojamos naujų detalių rinkos kainomis, buvusiomis draudžiamojo įvykio dieną, neišskaičiuojant jų nusidėvėjimo procento, remontą organizuojant Jūsų pasirinktoje remonto įmonėje;
 - 6.1.2. **su nusidėvėjimu** – sudarius draudimo sutartį šiuo draudimo variantu, apskaičiuojant žalos dydį keičiamų detalių kainos skaičiuojamos neoriginalių arba naudotų detalių rinkos kainomis, ne didesnėmis nei naujų originalių detalių kaina išskaičiavus nusidėvėjimą, remonto įmonę parenkant Mums;
 - 6.1.3. **nauja verte** – draudžiant transporto priemonę nauja verte, laikoma, kad draudimo suma ir rinkos vertė lygi transporto priemonės pirmojo pardavimo vertei, patvirtintai transporto priemonę pardavusios įmonės. Ši nuostata dėl rinkos vertės nustatymo yra taikoma tik tuo atveju, kai naują transporto priemonę įsigijote mažmeninės prekybos sektoriuje Lietuvoje. Nuostolis apskaičiuojamas atsižvelgiant ne į apdraustos transporto priemonės rinkos vertę įvykio dieną, bet į jos vertę draudimo sutarties sudarymo dieną. Šiam draudimo variantui galioja draudimo be nusidėvėjimo nuostatos.

7. DRAUDIMO APSAUGOS GALIOJIMO TERITORIJA

- 7.1. Draudimo sutartis galioja draudimo liudijime nurodytoje teritorijoje.
- 7.2. Kai draudimo liudijime nurodoma, kad sutarties galiojimo teritorija Europa, draudimo sutarties galiojimo šalys yra šios: Airija, Albanija, Andora, Austrija, Baltarusija, Belgija, Bosnija ir Hercegovina, Bulgarija, Čekija, Danija, Estija, Graikija, Islandija, Ispanija, Italija, Jungtinė Karalystė, Kipras, Kroatija, Latvija, Lenkija, Lichtenšteinas, Lietuva, Liuksemburgas, Malta, Makedonija, Moldova, Monakas, Norvegija, Olandija, Portugalija, Prancūzija, Rumunija, Rusija (tik europinė dalis iki Uralo kalnų), San Marinas, Serbija ir

Juodkalnija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Šveicarija, Turkija (tik europinė jos dalis), Ukraina, Vengrija, Vokietija.

8. DRAUDIMO SUMA

- 8.1.** Draudimo suma yra lygi transporto priemonės rinkos vertei Lietuvoje, jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip. Jeigu draudimo sutartyje nurodyta transporto priemonės vertė didesnė (mažesnė) už nustatytos vertės dydį, atsiranda LR CK 6.999-6.1001 pasekmės. Naujos, nenaudotos papildomos įrangos draudimo suma yra nustatoma pagal jos pirkimo dokumentuose nurodytą įsigijimo kainą. Jeigu papildoma įranga nėra nauja, tai jos draudimo suma yra jos rinkos vertė sutarties sudarymo dieną.
- 8.2.** Transporto priemonės draudžiamos atsistatančia draudimo suma - išmokėjus draudimo išmoką, Mūsų prievolė lieka galioti visai draudimo sumai neišskaičiuojant iš jos išmokėtų draudimo išmokų.

9. IŠSKAITA

- 9.1.** Išskaita netaikoma, jeigu:
- 9.1.1.** išmokėdami draudimo išmoką, Mes turime teisę išieškoti viso dydžio žalą iš Lietuvos Respublikoje įregistruotos draudimo bendrovės pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą;
 - 9.1.2.** draudžiamasis įvykis Lietuvos Respublikos teritorijoje atsitiko dėl trečiųjų asmenų (asmenų, padariusių žalą) kaltės, yra nustatyti kaltininkai, jų kaltė įrodyta teisėsaugos institucijų, o kaltę įrodančių dokumentų pakanka tam, kad Mes įgytume teisę regresu tvarka išieškoti išmokėtą draudimo išmoką;
 - 9.1.3.** draudžiamasis įvykis įvyko ne Lietuvos Respublikoje, draudimo išmoką, neišskaičiavę išskaitos, Mes mokame tik tuo atveju, jeigu įvykio kaltininkas buvo sudaręs žaliosios kortelės sistemai priklausančio Nacionalinio draudikų biuro vardu išduotą tarptautinę transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo sutartį, pagal kurią visiškai atlyginama draudžiamojo įvykio metu padaryta žala ir kaltę įrodančių dokumentų pakanka tam, kad Mes įgytume realią teisę regresu tvarka išieškoti išmokėtą draudimo išmoką.
- 9.2.** Jei draudžiamasis įvykis atsitiko dėl abipusės draudžiamojo įvykio dalyvių kaltės, išskaita taikoma proporcingai Jūsų kaltės dydžiui.
- 9.3.** Draudžiamojo įvykio atveju, kai sugadinami ar sunaikinami tik transporto priemonės kėbulo, išorinių veidrodžių ar žibintų stiklai ir remontas atliekamas Mūsų nurodytoje stiklų remonto įmonėje Lietuvoje arba garantiniame autoservise Lietuvoje tais atvejais kai transporto priemonė apdrausta su sąlyga „nauja verte“, draudimo išmoka nėra mažinama besąlyginės išskaitos suma lengviesiems automobiliams ir vieną kartą draudimo sutarties galiojimo metu visoms kitoms transporto priemonėms.
- 9.4.** Transporto priemonės ir/ar atskirų jos dalių vagystės atveju yra taikoma procentinė išskaita, kuri negali būti mažesnė nei besąlyginė išskaita.

10. DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS

- 10.1.** Draudimo rizikos padidėjimu, įskaitant, bet neapsiribojant, laikoma:
- 10.1.1.** sudarant draudimo sutartį pateiktų duomenų pasikeitimas;
 - 10.1.2.** transporto priemonėje įmontuotų apsaugos priemonių (įrangos) neveikimas;
 - 10.1.3.** transporto priemonės techninių ir konstrukcinių elementų, sumontuotų tos transporto priemonės gamyklos gamintojo, pakeitimas;
 - 10.1.4.** apdraustos transporto priemonės apsaugos sistemos būklės ar kitų transporto priemonės apsaugos sistemų pablogėjimas;
 - 10.1.5.** apdraustos transporto priemonės registracijos liudijimo, užvedimo raktelių ar apsaugos sistemos valdymo pultelių pametimas, dingimas;
 - 10.1.6.** apdraustos transporto priemonės perregistravimas ar išregistravimas valstybiniame transporto priemonių registre.
- 10.2.** Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia draudimo sutartyje numatytos aplinkybės, dėl kurių sumažėja ar gali sumažėti draudimo rizika, Jūs dėl draudimo rizikos sumažėjimo turite teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką. Jeigu Mes nesutinkame pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmokos, Jūs turite teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.

11. KAIP MES NUSTATOME NUOSTOLIO DYDĮ

- 11.1.** Draudimo išmoką nustatome Mes, vadovaudamiesi iš Jūsų ir kompetentingų įstaigų gautais dokumentais, pagrindžiančiais draudžiamojo įvykio faktą ir leidžiančiais nustatyti jo priežastis bei įvertinti žalos dydį. Nustatant žalos dydį, atsižvelgiama tik į įvykio metu patirtus Apdraustojo sužalojimus ir tiesiogiai pačiai transporto priemonei padarytus matomus sugadinimus, atsiradusius dėl tiesioginio ryšio su įvykiu.

- 11.2.** Nuostoliais dėl transporto priemonės (papildomos įrangos) sunaikinimo laikomi:
- 11.2.1.** jeigu transporto priemonė (papildoma įranga) apdrausta naujos vertės draudimo variantu (6.1.3. punktas) – naujos transporto priemonės vertė, neviršijant draudimo sumos dydžio, išskaičius tinkamų panaudoti likučių likutinę vertę ir išskaičius rizikos išskaitą;
 - 11.2.2.** kitais atvejais - transporto priemonės (papildomos įrangos) rinkos vertė draudžiamąjį įvykio dieną, išskaičius tinkamų panaudoti likučių likutinę vertę ir išskaičius rizikos išskaitą.
Transporto priemonė (papildoma įranga) laikoma sunaikinta, jeigu jos remontas negalimas dėl techninių priežasčių arba jos remonto kaina viršytų 75% transporto priemonės (papildomos įrangos) rinkos vertės, buvusios draudžiamąjį įvykio dieną, jei draudimo sutartyje nenumatyta kitaip.
- 11.3.** Nuostoliais dėl transporto priemonės ir jos detalių (papildomos įrangos) vagystės laikomi:
- 11.3.1.** jeigu transporto priemonė (papildoma įranga) apdrausta naujos vertės draudimo variantu (6.1.3. punktas) – naujos transporto priemonės (papildomos įrangos) vertė, neviršijant draudimo sumos dydžio, išskaičius išskaitą, jeigu ji buvo numatyta draudimo sutartyje;
 - 11.3.2.** kitais atvejais - transporto priemonės ar jos dalių (papildomos įrangos) rinkos vertė draudžiamąjį įvykio dieną, neviršijant draudimo sumos dydžio, išskaičius išskaitą, jeigu ji buvo numatyta draudimo sutartyje.
- 11.4.** Transporto priemonės sugadinimo atveju, nuostolio dydis nustatomas pagal faktines remonto išlaidas, kurias sudaro remonto darbų vertė, dažymo darbų vertė, keičiamų dalių (detalių) vertė, bei kurios yra būtinos atkurti sugadintą transporto priemonę, ar jos detalių ir/ar dalių rinkos vertė iki draudžiamąjį įvykio. Transporto priemonei (papildomai įrangai) padaryta žala nėra atlyginama pagal Nepriklausomų vertintojų padarytas ataskaitas. Jeigu yra nustatoma, kad apgadintos detalės gali būti remontuojamos ir jų keitimas nėra privalomas, transporto priemonės remontas turi būti atliekamas tik šiuo metodu.

11.5. Transporto priemonės detalių ir papildomo įrangos nusidėvėjimas vertinamas vadovaujantis žemiau pateikta lentele arba draudimo liudijime įtvirtinta tvarka:

Transporto priemonės amžius metais	Dalių nusidėvėjimas pagal transporto priemonių tipus				
	Papildomai įrangai	Lengviesiems automobiliams (M1, N1 kai bendroji masė neviršija 3500 kg.)	Gyvenamosioms priekaboms, gyvenamiesiems automobiliams, motociklams	Autobusams, krovininiams automobiliams, priekaboms (puspriekabėms) specialiesiems automobiliams ir jų priekaboms (puspriekabėms), mopedams	Traktoriams ir savaeigėms mašinoms
< 1	20	0	0	0	0
1	35	0	0	0	0
2	45	5	0	0	5
3	55	9	0	5	10
4	64	13	5	10	15
5	72	19	10	15	20
6	80	24	15	20	25
7	86	30	20	25	30
8	90	37	25	30	35
9	93	43	30	35	40
10	95	49	35	40	45
11	95	55	40	45	50
12	95	61	45	50	55
13	95	67	50	55	60
14	95	70	50	60	65
15	95	70	50	65	70
> 15	95	70	50	70	75

11.6. Mes užtikriname galimybę atlikti apgadintos transporto priemonės atitinkamos kokybės remontą Mūsų patvirtintoje remonto įmonėje, kurioje būtų atkurta transporto priemonės būklė, buvusi prieš pat draudžiamąjį įvykį. Jeigu transporto priemonė apdrausta variantu „be nusidėvėjimo“, naujos, tokios pačios detalės montavimas transporto priemonės būklės pagerinimu nelaikomas.

11.7. Jeigu nepateikiami transporto priemonės remonto išlaidas ir apmokėjimą patvirtinantys dokumentai, būtinos remonto išlaidos apskaičiuojamos be PVM pagal gamintojo rekomenduojamus laiko normatyvus, ne didesniais nei Mūsų rekomenduojamo autoserviso valandiniai įkainiais, ir Mūsų nurodytomis keičiamų detalių ir/ar dalių (naujų neoriginalių, naudotų, o jų nesant rinkoje, naujų originalių), atitinkančių sugadintos transporto priemonės technologijos lygį, kainomis, atsižvelgiant į kainą, kurią už detales ir/ar dalis sumokėtume Mes. Kitų asmenų (nepriklausomų turto vertintojų, ne Mūsų rekomenduojamų remonto įmonių ir pan.) parengtais remonto kaštų apskaičiavimo dokumentais gali būti vadovaujamasi tik tais atvejais, kuomet Mūsų rekomenduojamos remonto įmonės atsisako atlikti apdraustos transporto priemonės remonto darbus.

11.8. Jeigu transporto priemonė apdrausta su sąlyga „neišskaitant nusidėvėjimo“, nusidėvėjimas neišskaičiuojamas tik tuo atveju, kai pateikiami detalių įsigijimą ir apmokėjimą patvirtinantys dokumentai.

11.9. Mūsų pasirinkimu žala dėl transporto priemonės sunaikinimo ar vagystės gali būti atlyginama išmokant draudimo išmoką pinigais arba perduodant Jūsų nuosavybėn analogišką transporto priemonę, kurios rinkos vertė draudimo išmokos mokėjimo dieną negali būti mažesnė negu buvo sunaikintos ar pavogtos transporto priemonės vertė draudžiamojo įvykio dieną.

11.10. Transporto priemonės apgadavimo, sunaikinimo ar vagystės atveju draudimo išmoka dėl ankstesnio draudžiamojo/nedraudžiamojo įvykio už transporto priemonės remontą mokama tik pateikus faktinius šių darbų atlikimą ir apmokėjimą pagrindžiančius dokumentus. Jei už defektus dėl ankstesnio draudžiamojo įvykio jau mokėjome, išmoka yra mažinama išmokėta draudimo išmokos suma (taikoma tik tais atvejais, kai Mums nėra pateikti faktinį šių darbų atlikimą ir apmokėjimą pagrindžiantys dokumentai).

11.11. Draudimo išmoka su pridėtinės vertės mokesčiu (PVM) sumokėsime tik tuo atveju, jeigu transporto priemonė yra faktiškai suremontuota ir už remonto paslaugas yra sumokėtas PVM ir jeigu Jūs neturite teisės į PVM atskaitą pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius norminius teisės aktus.

- 11.12.** Jeigu draudžiamojo įvykio metu papildomai sugadinamos arba apgadinamos transporto priemonės detalės, kurios jau buvo apgadintos iki draudžiamojo įvykio, ir papildoma žala nebūna padaroma – atlyginama 50proc žalos.
- 11.13.** Transporto priemonės detalių vagystės atveju, žala atlyginama tik faktiškai suremontavus ir pateikus remonto išlaidas ir apmokėjimą patvirtinančius dokumentus.

12. KOKIAS PAPILDOMAS IŠLAIDAS ATLYGINSIME

Papildomai atlyginamos (į žalos dydį įskaičiuojamos):

- 12.1.** Tais atvejais, kai transporto priemonė buvo apgadinta draudžiamojo įvykio metu (jei toks draudžiamasis įvykis buvo numatytas draudimo sutartyje) į žalą taip pat įskaičiuojamos būtinosios išlaidos, susijusios su transporto priemonės pašalinimu iš įvykio vietos (iškėlimo iš apvirtimo vietos, liekanų krovimo į kitą transporto priemonę ir kt. BTA atlygina tik faktiškai padarytas ir atitinkamais dokumentais patvirtintas išlaidas.
- 12.2.** Tais atvejais, kai transporto priemonė buvo apgadinta draudžiamojo įvykio metu (jei toks draudžiamasis įvykis buvo numatytas draudimo sutartyje) ir dėl techninių gedimų tokią transporto priemonę po draudžiamojo įvykio reikia pervežti, tai į žalą taip pat įskaičiuojamos būtinosios išlaidos, susijusios su transporto priemonės buksyravimu (pervežimu) iki artimiausių remonto dirbtuvių, kuriose būtų atliktas minimalus remontas, būtinas transporto priemonei parvažiuoti savo eiga iki teisėto valdytojo nuolatinės gyvenamosios vietos. BTA atlygina tik faktiškai padarytas ir atitinkamais dokumentais patvirtintas išlaidas, būtinas transporto priemonei gelbėti, buksyruoti (pervežti) iki artimiausių remonto dirbtuvių, bet ne daugiau kaip 300 eurų Lietuvos Respublikoje ir 1000 eurų užsienyje transporto priemonėms, kurių leidžiamas maksimalus svoris (bendroji masė) neviršija 3500 kg, bei 450 eurų Lietuvos Respublikoje ir 3000 eurų užsienyje transporto priemonėms, kurių leidžiamas maksimalus svoris (bendroji masė) viršija 3500 kg.
- 12.3.** Jeigu draudžiamojo įvykio metu buvo apgadinta tik viena transporto priemonė iš transporto sąstato (transporto sąstatas - dviejų sukabintų transporto priemonių junginys dalyvavęs eisme įvykstant draudžiamajam įvykiui), tai gelbėjimo/transportavimo išlaidos atlyginamos proporcingai už abiejų sąstatui priklausančių transporto priemonių gelbėjimą/transportavimą pritaikant išskaitas kiekvienai Mūsų apdraustai sąstata esančiai transporto priemonei.
- 12.4.** 12.1-12.3 punktuose nurodytos išlaidos atlyginamos tik tais atvejais, kai transporto priemonė buvo apgadinta draudžiamojo įvykio metu (jei toks draudžiamasis įvykis buvo numatytas draudimo sutartyje) ir jos yra protingos bei būtinos.
- 12.5.** Išlaidos, susijusios su apdraustos transporto priemonės apgadinimais, kurie buvo padaryti sąmoningai, gelbstint nukentėjusiuosius.
- 12.6.** Būtinosios transporto priemonės saugojimo išlaidos, bet ne už ilgesnį kaip trijų parų laikotarpį (ne daugiau kaip 300 Eur vieno įvykio metu).
- 12.7.** Remonto užsienyje išlaidos be suderinimo su BTA, jeigu apmokėjimo dieną jos neviršija 1000 Eur pagal Lietuvos banko oficialų kursą sąskaitos išrašymo dieną ir jeigu toks remontas yra būtinas saugiam eismui užtikrinti. Nuostolio dydis nustatomas pagal pateiktas sąskaitas, kuriose nurodomi atlikti darbai, panaudotos medžiagos ir pakeistos dalys (detalės).
- 12.8.** Išlaidos (ne daugiau kaip 300 Eur vieno įvykio metu) už sugadintą vežamą dviratį, dviračių laikiklius, slides bei tvirtinamą bagažinę, jei to paties įvykio metu yra sugadinama ar sunaikinama ir pati transporto priemonė. Suma skirta visiems aukščiau išvardintiems daiktams kartu.
- 12.9.** Išlaidos dėl vaiko saugos kėdutės vagystės ar sugadinimo, jeigu ji draudžiamojo įvykio metu buvo BTA apdraustoje transporto priemonėje. Maksimali draudimo išmoka už vaiko saugos kėdutės sugadinimą ar praradimą yra 150 Eur vienam draudžiamajam įvykiui ir visam draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui. Suma skirta visoms transporto priemonėje buvusioms kėdutėms kartu.
- 12.10.** Išlaidos dėl transporto priemonės valstybinio numerio ženklų vagystės ar sunaikinimo (ne daugiau nei 30 Eur). Kai draudžiamojo įvykio atveju sugadinami/pavagiami tik valstybinio numerio ženklai išskaita nėra taikoma.
- 12.11.** Išlaidos (ne daugiau kaip 300 Eur vieno įvykio metu) dėl transporto priemonės raktelių pagaminimo, spynelių pakeitimo, imobilizatoriaus kortelės, signalizacijos pultelio, apsaugos sistemos perprogramavimo, jei rakteliai buvo pavogti ir apie tai buvo pranešta policijai. Draudimo išmoka nemokama, jei užvedimo kortelė, imobilizatoriaus kortelė ar signalizacijos pultelis buvo palikti apdraustoje transporto priemonėje. Žala išmokama tik pateikus dokumentus, patvirtinančius realias išlaidas: daikto ar paslaugų įsigijimo po draudžiamojo įvykio dokumentus.
- 12.12.** Vieną kartą per sutarties galiojimo laikotarpį, išlaidos dėl papildomos įrangos sugadinimo, sunaikinimo ar vagystės iš transporto priemonės net jei papildoma įranga nebuvo atskirai apdrausta. Išmokame padarytų nuostolių dydžio ribose, bet ne daugiau kaip 600 Eur.
- 12.13.** Jei per draudžiamąjį įvykį visiškai sugadinama viena padanga (nepriklausomai nuo to, ar sugadinta tik padanga, ar ir kitos transporto priemonės detalės), netaikant išskaitos, atlyginame už dvi analogiškas padangas. Jei sugadinama daugiau padangų, atlyginame už tiek padangų, kiek reikia, kad ant vienos ašies

būtų sumontuotos dvi vienodo protektoriaus padangos. Ši sąlyga taikoma tik lengviesiems automobiliams, kurių bendroji masė neviršija 3500 kg ir kurie registruoti kaip M1 arba N1 klasės automobiliai.

13. KAIP IŠMOKĖSIME DRAUDIMO IŠMOKĄ

- 13.1.** Draudimo išmoka mokama teisėtam apgadintos/sunaikintos transporto priemonės savininkui, Naudos gavėjui arba jo nurodytam asmeniui.
- 13.2.** Draudimo išmoka už detales ir/arba jų remontą, kurios buvo sugadintos anksčiau ir/arba už kurias jau buvo sumokėta, kitą kartą išmokama tik Jums pateikus detalių įsigijimą ir/arba jų remontą įrodančius dokumentus.
- 13.3.** Mes neturime teisės išmokėti draudimo išmokos ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinę, kad draudžiamasis įvykis buvo, nepatikrinę visos Mums prieinamos informacijos.
- 13.4.** Draudimo išmoka turi būti išmokėta ne vėliau kaip per penkiolika dienų, po to kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant draudžiamąjį įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį. Draudimo išmokos išmokėjimą turime teisę atidėti iki tos dienos, kol nebus pagrįstas nuostolio dydis.
- 13.5.** Jeigu Jūsų ir Apdraustą atžvilgiu, turinčiu teisę į žalą atlyginimą, yra pradėtas teisminis procesas, administracinis ar ikiteisminis tyrimas, kurio baigtis yra svarbi administruojamai bylai, draudimo išmokos mokėjimas gali būti atidėtas iki tol, kol nebus baigtas teisminis procesas, administracinis ar ikiteisminis tyrimas.

14. DRAUDIMO SUTARTIES ŠALIŲ TARPUSAVIO TEISĖS IR PAREIGOS

- 14.1.** Mes privalome:
 - 14.1.1.** neskelbti informacijos, gautos vykdant draudimo veiklą, apie Jus, Apdraustą asmenį ar Naudos gavėją, išskyrus norminių teisės aktų nustatytas išimtis;
 - 14.1.2.** įvykus draudžiamajam įvykiui, mokėti draudimo išmokas šiose Taisyklėse nustatytais terminais ir sąlygomis.
- 14.2.** Jūsų pareigos draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, kurių vykdymas yra draudimo išmokos mokėjimo pagrindas:
 - 14.2.1.** nedelsiant pranešti Mums apie apsaugos sistemų valdymo pultelio arba užvedimo raktelių pametimą ir dingimą. Tokiu atveju draudimo sutartimi suteikiama apsauga transporto priemonės vagystės atveju nustoja galioti iki to momento, kai Jūs pakeistite transporto priemonės spynele (-es) ir/arba signalizaciją, bei apie tai Mums pranešite raštu;
 - 14.2.2.** pakeisti arba suremontuoti signalizaciją ar kitas apsaugos priemones jų sugedimo bei neveikimo atveju, apie tai informuojant Mus raštu;
 - 14.2.3.** nedelsiant, bet ne vėliau nei per 3 darbo dienas, raštu informuoti Mus, apie transporto priemonės arba papildomos įrangos pasikeitimus ir pagerinimus;
- 14.3.** Draudžiamąjį įvykio atveju dėl transporto priemonės sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo nedelsiant pranešti kompetentingoms institucijoms (apie vagystę - policijai, gaisrą - priešgaisrinės saugos tarnybai, komunikacijų avariją - avarinei tarnybai, sprogimą-policijai ar avarinei tarnybai, autoįvykį - policijai), kai to reikalauja Kelių eismo taisyklės. Tais atvejais, kai pagal Kelių eismo taisyklės policijos kviešti nereikalaujama, autoįvykio dalyviai privalo užpildyti eismo įvykio deklaraciją arba įvykdyti kitus valstybės, kurioje įvyko eismo įvykis, teisės aktų reikalavimus.
- 14.4.** Mokėdami draudimo išmoką Mes turime teisę užskaityti įmokos dalį už draudimo sutartį kurios mokėjimo terminas jau suėjęs. Tais atvejais, kai žala yra atlyginama už nepataisomai sugadintą/sunaikintą transporto priemonę, išmokant likutinę jos vertę, Mes turime teisę užskaityti draudimo sutarties įmoką už visą draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.
- 14.5.** Įvykus galimai draudžiamajam įvykiui, draudimo išmokos mokėjimo sąlyga yra Teisėto transporto priemonės naudotojo, galiojančiuose norminiuose teisės aktuose numatyto, tame tarpe ir žemiau išvardytų pareigų vykdymas. Pagal šias Taisykles Jums privaloma:
 - 14.5.1.** užtikrinti transporto priemonės apsaugą, jeigu transporto priemonė po įvykio iki atidavimo remontuoti ar perdavimo Mums momento lieka pas Jus ar teisėtą transporto priemonės valdytoją;
 - 14.5.2.** transporto priemonės vagystės atveju, atsiradus galimybei, bet ne vėliau nei per 1 darbo dieną, apie galimai draudžiamąjį įvykį informuoti Mus ir per 3 darbo dienas parašyti išsamų raštišką pranešimą apie įvykį. Transporto priemonės sugadinimo arba sunaikinimo atveju, atsiradus galimybei, bet ne vėliau nei per 3 darbo dienas apie galimai draudžiamąjį įvykį informuoti Mus ir per 3 darbo dienas, Mūsų prašymu, parašyti išsamų raštišką pranešimą apie įvykį. Jeigu teisėtas transporto priemonės valdytojas apie galimai draudžiamąjį įvykį raštu Mums praneša vėliau nei per šiose Taisyklėse įtvirtintą terminą, skaičiuojant nuo įvykio datos, jis Mums privalo įrodyti, kad pranešti apie įvykį anksčiau jis neturėjo galimybės dėl objektyvių priežasčių. Pranešimo laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo to momento, kai Jūs (ar Jūsų atstovas) sužinojote (-ojo) ar turėjo sužinoti apie galimai draudžiamąjį įvykį.
 - 14.5.3.** suteikti galimybę Mūsų atstovui per protingą laiką (terminą) apžiūrėti transporto priemonę po įvykusio galimai draudžiamąjį įvykio;

- 14.5.4.** jei transporto priemonė pavogta, atsiradus galimybei, bet ne vėliau nei per 3 darbo dienas, pateikti Mums transporto priemonės raktelius, signalizacijos pultelius bei registracijos liudijimą, išskyrus tuos atvejus, kai transporto priemonės registracijos liudijimą, raktelius ir signalizacijos pultelius Jūs pateikėte policijai;
- 14.5.5.** jei apdrausta transporto priemonė buvo pavogta arba užvaldyta plėšimo būdu, imtis visų įmanomų veiksmų, kad valstybėje, kurios teritorijoje įvyko galimai draudžiamasis įvykis, būtų pradėta baudžiamojo proceso procedūra dėl apdraustos transporto priemonės vagystės ar apdraustos transporto priemonės ar jos dalių (detalių) užvaldymo plėšimo būdu, taip pat siekti, kad nedelsiant būtų paskelbta tarptautinė transporto priemonės paieška.
- 14.6.** Atlikus transporto priemonės remontą, perduoti Mums apdraustos rizikos metu apgadintas ir pakeistas detales, jeigu to reikalausime.
- 14.7.** Kai pavogta transporto priemonė surandama Mums jau sumokėjus draudimo išmoką, šalių susitarimu Jūs galite grąžinti sumokėtą draudimo išmoką, arba teisės aktų nustatyta tvarka perduoti transporto priemonę Mums.
- 14.8.** Paaiškėjus, kad draudimo išmoka pagal draudimo sąlygas neturėjo būti sumokėta, Jūs per 10 kalendorinių dienų nuo Mūsų reikalavimo gavimo dienos privalote grąžinti Mums neteisėtai gautą draudimo išmoką.
- 14.9.** Duomenis apie galimai draudžiamąjį įvykį gali pateikti ir Jūsų įgaliotas asmuo arba Jūsų šeimos narys, tačiau už pateiktų duomenų apie galimai draudžiamąjį įvykį teisingumą atsakote Jūs.
- 14.10.** Leisti Mums atlikti reikalingą tyrimą, kurio išvados yra būtinos draudžiamojo įvykio faktui ir aplinkybėms patvirtinti bei/ar įvykio metu padarytos žalos dydžiui pagrįsti, bei pateikti Mums visą įvykio tyrimui reikalingą informaciją bei Mūsų prašomą dokumentaciją.
- 14.11.** Padėti Mums įgyvendinti regresinio reikalavimo teisę, pateikti Mums visą Jums žinomą informaciją apie atsakingą už padarytą žalą asmenį.

15. DRAUDIMO SUTARTIES NUTRAUKIMO, PAKEITIMO, PASIBAIGIMO TVARKA IR TERMINAI

- 15.1.** Jeigu draudimo sutartis sudaroma trumpesniam nei vieno mėnesio laikotarpiui, Jūs turite teisę nutraukti draudimo sutartį, raštiškai apie tai įspėjęs Mus ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki numatytos draudimo sutarties nutraukimo datos.
- 15.2.** Pasikeitus apdraustos transporto priemonės savininkui, draudimo apsauga suteikiama tik iki kitos darbo dienos 24 val. 00 min., po to tokios transporto priemonės draudimo apsauga nutrūksta.
- 15.3.** Draudimo sutartis pasibaigia sumokėjus draudimo išmoką už pavogtą ar sunaikintą transporto priemonę;
- 15.4.** Išnykus transporto priemonės draudimo rizikai, kartu nutrūksta ar pasibaigia ir jos papildomos įrangos draudimas bei vairuotojo ir keleivių draudimas nuo nelaimingų atsitikimų.
- 15.5.** Jei sutarties galiojimo metu Transporto priemonių parko draudimo sutartčiai nutraukiamas draudimo apsaugos galiojimas daugiau nei 20% draudimo sutarties galiojimo metu apdraustų transporto priemonių, kiekvienos kitos transporto priemonės draudimo apsaugos nutraukimo atveju draudėjas privalo padengti draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas, kurios sudaro 30 proc. nuo privalomos mokėti draudimo įmokos už likusį laikotarpį iki sutarties pabaigos, bet ne mažiau kaip 100 EUR už kiekvieną transporto priemonę. Jei draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidų išskaičiuoti neįmanoma, šias išlaidas privalo padengti draudėjas. Į transporto priemonių, kurioms nutraukta draudimo apsauga, skaičių neįskaičiuojami atvejai, kai draudimo apsaugos galiojimas transporto priemonėms buvo nutrauktas pasikeitus apdraustos transporto priemonės savininkui arba išnykus draudžiamai rizikai (transporto priemonė buvo sunaikinta, prarasta ir pan.).

VAIRUOTOJO IR KELEIVIŲ NELAIMINGŲ ATSTITIKIŲ DRAUDIMAS

1. KAS YRA KAS

- 1.1. Nelaimingas atsitikimas – staigus, netikėtas, nepriklausantis nuo Apdraustojo valios įvykis, kai dėl Autoavarijos, kurioje dalyvavo draudimo sutartyje nurodyta transporto priemonė, buvo padaryta žala Apdraustojo gyvybei, sveikatai ar fizinei būklei.
- 1.2. Apdraustieji – tai vairuotojas ir keleiviai Nelaimingo atsitikimo metu esantys apdraustoje transporto priemonėje.
- 1.3. Trauma – sužalojimas, atsiradęs dėl Nelaimingo atsitikimo ir kuris nurodytas „Vairuotojo ir keleivių nelaimingų atsitikimų draudimo išmokų dydžių nustatymo“ lentelėje.

2. DRAUDIMO OBJEKTAS

- 2.1. Draudimo objektas – turtinis interesas, susijęs su Apdraustojo Trauma ar mirtimi dėl Nelaimingo atsitikimo.

3. KOKIAIS ATVEJAIS MOKAMA DRAUDIMO IŠMOKA

- 3.1. Draudžiamasis įvykis yra Nelaimingas atsitikimas, įvykęs draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu ir draudimo išmoka mokama, jeigu dėl Nelaimingo atsitikimo:
 - 3.1.1. per 1 (vienerius) metus nuo Nelaimingo atsitikimo dienos Apdraustasis miršta;
 - 3.1.2. Apdraustasis patyrė Traumą ar Traumas.

4. KOKIAIS ATVEJAIS NEMOKAMA DRAUDIMO IŠMOKA

- 4.1. Nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi:
 - 4.1.1. Apdraustojo Trauma, jeigu nukentėjusysis per 72 valandas po Autoavarijos nesikreipė į gydymo įstaigą;
 - 4.1.2. ligų paūmėjimai, patologiniai sutrikimai, psichinės reakcijos, susijusios su Autoavarija;
 - 4.1.3. sužalojimai, nenurodyti „Vairuotojo ir keleivių nelaimingų atsitikimų draudimo išmokų dydžių nustatymo“ lentelėje, arba Apdraustojo mirtis, kurios priežastis nesusijusi su draudžiamuoju įvykiu;
 - 4.1.4. Apdraustojo Trauma arba mirtis, jeigu nebuvo padaryta žalos pačiai transporto priemonei;
 - 4.1.5. Nelaimingas atsitikimas, įvykęs Apdraustajam vykdant tarnybines pareigas kokiam nors kariniame dalinyje, policijos, apsaugos, priešgaisrinės apsaugos ar greitosios medicinos pagalbos tarnyboje;
 - 4.1.6. įvykis, kai Nelaimingo atsitikimo metu transporto priemonėje buvo daugiau keleivių negu numatyta gamyklos gamintojo arba daugiau negu nurodyta transporto priemonės techniniuose dokumentuose;
 - 4.1.7. Nelaimingas atsitikimas, įvykęs Apdraustajam sąmoningai vykdant kriminalinio pobūdžio veiksmus, kuriems taikoma baudžiamoji atsakomybė;
 - 4.1.8. Nelaimingas atsitikimas, įvykęs Apdraustajam bandant padaryti žalą savo sveikatai, gyvybei ar fizinei būklei;
 - 4.1.9. įvykis, įvykęs Apdraustajam - transporto priemonės valdytojui esant apsvaigus nuo gydytojo nepamirštų vaistų, alkoholio, narkotinių, psichotropinių medžiagų, jeigu minėtų medžiagų buvo aptikta jo organizme;
 - 4.1.10. atvejai, kai Nelaimingas atsitikimas įvyko naudojant transporto priemonę mokomajam važiavimui, treniruotėms, dalyvaujant varžybose, bandomųjų važiavimų ar ištvėmės lenktynių metu, jei draudimo liudijime nenurodyta kitaip;
 - 4.1.11. atvejai, kai Nelaimingo atsitikimo vietą nebuvo skubiai iškviesta policija ar kitos valstybinės teisėsaugos tarnybos darbuotojas pagal šalies, kurioje įvyko Nelaimingas atsitikimas, norminių aktų keliamus reikalavimus;
 - 4.1.12. pakartotiniai kaulų lūžiai, įvykę ankstesnio lūžio vietoje pakartotinės Traumos metu dėl nevysiškai suaugusio kaulo arba įvykus patologiniam kaulo lūžiui be išorės mechaninio poveikio, esant pakitimų kaulo struktūroje;
 - 4.1.13. žala Apdraustojo asmens gyvybei, sveikatai ar fizinei būklei, įvykusi dėl chirurginių operacijų pasekmių;
- 4.2. Mes nemokame draudimo išmokos Apdraustajam, vairuojančiam transporto priemonę, jeigu:
 - 4.2.1. įvykus Nelaimingam atsitikimui, Apdraustasis - transporto priemonės valdytojas iki patikrinimo, kurio metu nustatoma alkoholio koncentracija kraujyje arba nustatomas narkotinių ar kitokių psichotropinių medžiagų poveikis, arba iki jo atleidimo nuo minėto patikrinimo galiojančių norminių aktų nustatyta tvarka, vartojo alkoholį, narkotines ir kitokias psichotropines medžiagas ir tai konstatavo kompetentingos įstaigos;
 - 4.2.2. Apdraustasis transporto priemonės valdytojas vengė medicininio patikrinimo, kurio metu nustatoma alkoholio koncentracija arba narkotinių ar kitokių psichotropinių medžiagų poveikis, jeigu atlikti tokį patikrinimą dėl įvykusios Autoavarijos pasiūlė kompetentinga valstybės įstaiga ar gydymo įstaiga;
 - 4.2.3. Apdraustasis transporto priemonės valdytojas vairavo transporto priemonę neturėdamas atitinkamos kategorijos vairuotojo pažymėjo;
 - 4.2.4. atsitikimas įvyko dėl Apdraustojo epilepsijos priepuolio, sąmonės praradimo, psichinės Traumos

sukeltų emocijų, jam esant afekto būklės ar lėtinių nervinių susirgimų atveju sutrikus koordinacijai, ar esant raumenų silpnumui (įskaitant, bet neapsiribojant Parkinsono liga, miopatija, išsėtine skleroze);

- 4.2.5.** Sausumos transporto priemonių draudimo taisyklių Nr.17.3 5.1.1. – 5.1.13. punktuose nurodyti atvejai.

5. KAIP MES NUSTATOME NUOSTOLIO DYDĮ

- 5.1.** Mes mokame žemiau nurodyto dydžio draudimo išmoką:

5.1.1. mirties atveju - 100% (šimtas procentų) nuo draudimo sumos, nurodytos draudimo liudijime.

5.1.2. Traumų atveju - draudimo išmoka apskaičiuojama procentais nuo draudimo sumos, nurodytos draudimo liudijime pagal žemiau pateiktą „Vairuotojo ir keleivių nelaimingų atsitikimų draudimo išmokų dydžių nustatymo“ lentelę.

5.1.3. draudimo išmoka per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį negali viršyti draudimo sumos, nepriklausomai nuo įvykių skaičiaus.

„Vairuotojo ir keleivių nelaimingų atsitikimų draudimo išmokų dydžių nustatymo“ lentelė.

Nelaimingo atsitikimo pasekmės		Draudimo išmokos dydis nuo draudimo sumos, %
1.	Centrinė ir periferinė nervų sistema:	
1.1.	Galvos ar nugaros smegenų sukrėtimas, sutrenkimas	5
1.2.	Vienos kūno pusės paralyžius (hemiplegija), apatinių galūnių paralyžius (paraplegija)	50
1.3.	Viršutinių ir apatinių galūnių paralyžius (tetraplegija), dekortikacija (žuvusios smegenys)	100
2.	Regos organai:	
2.1.	Visiškas nekoreguojamas aklumas	70
2.2.	Visiškas nekoreguojamas vienos akies aklumas	40
3.	Klausos organai:	
3.1.	Visiškas apkurtimas abejomis ausimis	40
3.2.	Apkurtimas viena ausimi	15
3.3.	Ausies kaušelio sužalojimas (visiškas ar dalinis jo netekimas)	8
4.	Dantų, žandikaulių trauminiai sužalojimai:	
4.1.	Žandikaulio išnirimas	3
4.2.	1 sveiko danties netekimas	3
4.3.	2 - 4 sveikų dantų netekimas	5
4.4.	5 ir daugiau sveikų dantų netekimas	10
5.	Kvėpavimo sistema:	
5.1.	Plaučių pažeidimas, dėl kurio pašalinta dalis plaučio	25
5.2.	Plaučių pažeidimas, dėl kurio pašalintas visas plautis	40
5.3.	Balso praradimas	20
6.	Pilvo ir dubens organų sužalojimai:	
6.1.	Skrandžio, žarnyno, kasos, kepenų, blužnies, vieno inksto ar jų funkcijų (ne mažiau kaip 50%) netekimas	25
6.2.	Inksto/-ų dalies pašalinimas	15
6.3.	Abiejų inkstų pašalinimas	40
6.4.	Vienpusis kiaušidės, kiaušintakio, sėklidės pašalinimas, taip pat gimdos moterims virš 40 m. pašalinimas	15
6.5.	Abipusis kiaušidžių, kiaušintakių, sėklidžių, taip pat gimdos moterims iki 40 metų ar vyro varpos pašalinimas	30
7.	Lūžiai:	
7.1.	Veido kaulų lūžiai (išskyrus nosies)	5
7.2.	Kaukolės skliauto lūžiai	10
7.3.	Kaukolės pamato lūžiai	15
7.4.	1-2 Stuburo slankstelių (kūnų, lankų) lūžiai	15
7.5.	3 ir daugiau Stuburo slankstelių (kūnų, lankų) lūžiai	30
7.6.	Krūtinkaulio, 2 ir daugiau šonkaulių lūžiai	4
7.7.	Galūnės vieno kaulo lūžis	5
7.8.	Galūnių dviejų kaulų lūžiai, t.p. žastikaulio	10
7.9.	Galūnių trijų kaulų lūžiai, t.p. šlaunikaulio	15

7.10.	Rankos, kojos piršto lūžis, nosikaulių lūžis	2
7.11.	Plaštakos, pėdos kaulų lūžiai	4
7.12.	Dubens kaulų (klubakaulio, gaktikaulio, sėdynkaulio, dubenkaulio) lūžiai, gaktinės sąvaržos išsiskyrimas	5
7.13.	Gūžduobės, kryžkaulio lūžiai	10
8.	Galūnių netekimas arba negrįžtamai sutrikusi jų funkcija:	
8.1.	Rankos netekimas per peties sąnarį	70
8.2.	Rankos netekimas aukščiau plaštakos	60
8.3.	Plaštakos netekimas	50
8.4.	Vieno ar kelių rankos pirštų netekimas (žemiau naginės falangos, išskyrus nykštį)	10
8.5.	Kojos aukščiau kelio sąnario netekimas	70
8.6.	Kojos aukščiau čiurnos sąnario netekimas	60
8.7.	Pėdos netekimas	45
8.8.	Vieno ar kelių kojos pirštų netekimas (žemiau naginės falangos, išskyrus nykštį)	5
9.	Minkštieji audiniai:	
9.1.	Viso veido subjaurojimas: ryški deformacija, neįprastos veidui pigmentinės dėmės; bjaurojantys randai	30

5.2. Draudimo išmoka Apdraustajam išmokama:

5.2.1. įvykus kaulo lūžiui padidintos rizikos atveju, tai yra lūžus kaului po anksčiau įvykusio sąnario sužalojimo (sąnario raiščių patempimas, sąnario maišelio plyšimas, sąnario išnirimas, „įprastinis“ išnirimas) ir tuo atveju, kai kaulo lūžis įvyko esant išorės jėgų poveikiui, pasikeitus kaulo struktūrai – mokama 50% (penkiasdešimt procentų) dydžio nuo draudimo išmokos sumos, apskaičiuotos pagal „Vairuotojo ir keleivių draudimo nuo nelaimingų atsitikimų draudimo išmokų dydžių nustatymo“ lentelę.

5.2.2. patyrus daugybinės Traumas, draudimo išmoka mokama kaip visų „Vairuotojo ir keleivių nelaimingų atsitikimų draudimo išmokų dydžių nustatymo“ lentelėje nurodytų procentų suma, nepaisant to:

5.2.2.1. susumuota draudimo išmoka už vienos ir tos pačios kūno dalies sužalojimus negali viršyti numatyto už šios kūno dalies praradimą draudimo išmokos dydžio;

5.2.2.2. lūžus vienam kaului keliose vietose, draudimo išmoka mokama kaip įvykus vienam lūžiui;

5.2.2.3. kaulų skilimai prilyginami kaulų lūžiams.

5.3. Apdraustojo mirties atveju Mes išmokame draudimo išmoką asmenims, kurie pagal galiojančius teisės aktus pripažįstami Apdraustojo įpėdiniais. Draudimo išmoka Apdraustojo mirties atveju gali būti mokama naudos gavėjui, jeigu yra išankstinis, rašytinis Apdraustojo sutikimas.

5.4. Mokėtina draudimo išmoka už vieną ar kelis Nelaimingus atsitikimus negali viršyti 100% draudimo sumos.

5.5. Jeigu įvykus Nelaimingam atsitikimui netenkama organo, jo dalies ar funkcijos, kurio dalies ar funkcijos Apdraustasis neteko iki nelaimingo atsitikimo, tai mokėtina draudimo išmoka mažinama tokiu dydžiu, kuris pagal šias Taisykles priklausytų dėl ankstesnio Apdraustojo organo dalies ar jo funkcijos netekimo.

5.6. Organo funkcijos netekimas nustatomas praėjus ne mažiau kaip 9 mėnesiams ir ne daugiau kaip 12 mėnesių nuo įvykusio draudžiamojo įvykio, išskyrus atvejus, kai organo funkcijos netekimas nekelia abejonių ir tai patvirtinama medicinine išvada.